

Austmarkinger i Amerika

Av Vidar Pedersen

Historielaget ønsker å sette fokus på utvandringen fra Austmarka til Amerika i en artikkelserie i medlemsbladet. Vi har så smått begynt å systematisere materialet ved å finlese kirkebøkene etter utflyttinger og emigrantprotokollene for å finne når de faktisk forlot landet, fortrinnsvis fra Kristiania/Oslo. Hva som skjedde med disse personene etter at de ankom det løfterike landet er noe mer komplisert å finne ut av.

Vi har informasjon om kun et fåtall personer i Amerika som har sine røtter her på Austmarka, så vi trenger uten tvil all den hjelp vi kan få. Vi ønsker derfor å komme i kontakt med de av dere som har kjennskap til emigrerte Austmarkinger eller etterkommere av disse. Har du informasjon som kan være av interesse i denne sammenhengen ser vi gjerne at du tar kontakt med Vidar Pedersen på telefon 924 50 292 (mobil) eller på e-post vip@online.no.

Vi ønsker dessuten å etablere en prosjektgruppe/arbeidsgruppe som kan jobbe med dette temaet spesielt, men også slektsforskning generelt. Kan du tenke deg å delta i en slik gruppe kan du ta kontakt med Vidar.

Olof Swensson (1843-1923)

Av Vidar Pedersen

I 1869 melder Ole Svendsen Brødbølmoen, 26 år, flytting til Sundsvall i Sverige. Kirkeboka kan fortelle at han hadde oppholdt seg der i 4 år allerede. Under oppholdet i Sundsvall hadde Ole fått et godt øye til Ingeborg Agnetta Persson født i 1847. I 1867 får han dattera Marthea med henne. 9. juli 1869 gifter han seg med Ingeborg i Sundsvall. Ole og Ingeborg får ytterligere ett barn, Sven Petter født 1870, mens de oppholder seg i Sundsvall.

I 1871 emigrerer familien, sannsynligvis fra Sverige, til Amerika der de ankommer 29. september 1871. I Amerika etablerer Ole seg med

kone og barn på en gård i nærheten av Wegdahl i Chippewa County i Minnesota.

Etter at familien var etablert i Amerika lot ikke familieførøkelsene vente på seg. Det ble etter hvert ytterligere 7 barn i familien, noen av barna døde tidlig. Her er informasjon om hele familien.

Ole Svendsen, født 20.05.1843 i Østgården, Vinger (sønn av Svend Knutsen og Marte Andersdatter), døpt 25.06.1843 i Eidskog kirke, konfirmert 02.10.1859 i Vinger Kirke, død 1923 i Chippewa County, Minnesota, USA, emigrert 1869 til Sverige, emigrert 1871 til Amerika. Han giftet seg med **Ingeborg Agnetta Persson**, 09.07.1869 i Sundsvall, Sverige, født 06.08.1847 i Sundsvall, Sverige, død 1919 i Chippewa County, Minnesota, USA.

Barn:

1. Marthea Olsdotter, født 1867 i Sundsvall, Sverige, død 1913 i Chippewa County, Minnesota, USA, gravlagt 1913 i Maynard Lutheran Cemetery, USA. Hun giftet seg med Thorvald Sloan.
2. Sven Petter Swensson, født 1870 i Sundsvall, Sverige, død 1878 i USA.
3. Katherine (Katie) Swensson, født 1874 i USA, død 1923 i Chippewa County, Minnesota, USA.
4. Martha Swensson, født 1877 i USA, død 1955 i Chippewa County, Minnesota, USA, gravlagt 1955 i Sparta Baptist Church Cemetery, Chippewa County, MN, USA. Hun giftet seg med Hjalmar J. Johnson.
5. Sven O. Swensson, født 1880 i Chippewa County, Minnesota, USA, død 1884 i Chippewa County, Minnesota, USA.
6. Christine Swensson, født 1882 i Chippewa County, Minnesota, USA, død 1962 i Chippewa County, Minnesota, USA.
7. Emma Swensson, født 1883 i Chippewa County, Minnesota, USA, død 11.04.1967 i Chippewa County, Minnesota, USA.
8. Amanda Swensson, født 1887 i Chippewa County, Minnesota, USA, død 1897 i Chippewa County, Minnesota, USA.
9. John Swensson, født 1889 i Chippewa County, Minnesota, USA, død 13.04.1967 i Chippewa County, Minnesota, USA.

Stående bak Martha, Katie og Christine. Ole (Olof) og Ingeborg med Amanda på fanget. Mellom seg har de Emma. Den yngste, John, var ikke født da bildet ble tatt. Fotoet tilhører Chippewa County Historical Society.

Ole opprettet eget gravsted for familien på garden og 9 av familie-medlemmene er gravlagt her. Ole laget betongmonumentene til gravstedet selv, sitt eget monument også. Etter at siste medlem av familien døde ble det reist et moderne gravminne som omfatter

navnene til alle familie-medlemmene.

Oles far, Svend Knutsen, var født i 1816 på Skullerudmoen (Sørmoen). Han giftet seg i 1843 med Marte Andersdatter fra Østgården. Som enkemann emigrerte Svend den 23. mai 1870 fra Kristiania med skipet Atlas. Som reisemål har han oppgitt Milwaukee i Wisconsin. Svend hadde også med seg datteren Karen født i 1852. Det er mye som tyder på at Karen ble gift med William Samdahl i

Amerika og at hun kalte seg for Care Samdahl. Karen (Care) døde 19. mars 1918. Vi har foreløpig ingen informasjon om William og Care har etterkommere. Kart fra 1900 viser at William Samdahl hadde eiendom både øst og vest for Ole.

Ole og Ingeborg ankom Amerika året etter faren og Oles søster. Til å begynne med bodde de på farens eiendom i Wegdahl, men i 1873 satte Ole opp et tømmerhus i nærheten av farens eiendom for deretter å bygge det store hovedhuset på eiendommen i 1901,

et hus med 22 rom. Huset har en rammekonstruksjon av tre bekledd med murstein. I andre etasje er det er et rom på 12x12 meter. I dette rommet holdt Ole gudstjenester på norsk.

Den store tømmerlåven på eiendommen ble satt opp før hovedhuset. Den hviler på en grunnmur hugget ut av store steinblokker funnet i området. På 1890 tallet satte Ole opp en mølle på eiendommen. Denne mølla ble først drevet med hestekraft, men senere av en dampmaskin. Det er funnet

ferdigtrykte melposer i huset som viser at familien solgte mel fra denne mølla fram til om lag 1904.

Emma og John var de lengstlevende i familien, og de døde med kun to dagers mellomrom i 1967. Før sin død hadde John testamentert hele gården og dens inventar til Chippewa County Historical Society som

holder gården åpen for publikum juni til september som et gårdsmuseum. Før historielaget kunne presentere eiendommen og huset for publikum hadde de en gedigen ryddejobb. Innboet bar preg av at det kun hadde bodd voksne i huset og at det aldri var blitt kastet noe.

Ole var også opptatt av samfunns-spørsmål og stilte spørsmål vedrørende den politiske og økonomiske situasjonen i landet på denne tiden. Han skrev et 16 siders endringsforslag til konstitusjonen i 1892. I samme periode stilte han, uten hell, også som guvernør i Minnesota.

Vi retter en stor takk til Chippewa County Historical Society, <http://www.chippewacohistory.org/>, som har bidratt med informasjon og fotografier.

